

Supplerende samlenotat vedr. rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 23.-24. april 2007

Dagsordenspunkt 17: Zimbabwe

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Der er lagt op til en helt kort drøftelse af den aktuelle situation i Zimbabwe efter den seneste tids overgreb mod oppositionen. Der forventes bred opbakning til SADC's initiativ i forhold til at finde en løsning på konflikten. Der vil blive vedtaget rådskonklusioner, som udtrykker stærk bekymring over situationen og hilser SADC-initiativet velkommen.

2. Baggrund

Den politiske vold og intimidering i Zimbabwe har siden marts 2007 været under optrapning. I forbindelse med en fredelige demonstration den 11. marts 2007 i Harare blev flere oppositionsledere arresteret og brutal mishandlet. For få dage siden blev MDCs (Tsvangirai-flojens – MDC blev i 2006 splittet i to fraktioner) hovedkontor raseret af politiet, og inden for de seneste par måneder er mere end 600 MDC tilhængere blevet arresteret, og flere angiveligt tortureret.

De afrikanske ledere har forholdt sig til situationen i Zimbabwe på en mere konkret måde end set tidligere. Under det nordisk/afrikanske udenrigsministtermøde i Oslo den 19.-20. marts var Zimbabwe et hovedtema, og fra afrikansk side understregedes, at situationen var uacceptabel. Den 28.-29. marts hasteindkaldtes alle stats- og regeringschefer til et ekstraordinært SADC-møde i Dar es Salaam, hvor Sydafrikas præsident Mbeki blev udpeget som mægler mellem oppositionen og regeringen i Zimbabwe. Desuden blev SADC-sekretariatet pålagt at undersøge, hvorledes SADC bedst kan medvirke til at løse den økonomiske krise. Præsident Mbeki har allerede igangsat mæglingsbestræbelserne og udpeget en forhandlingsgruppe med betroede ministre, som har haft indledende møder med de to MDC-fraktioner, herunder om tilrettelæggelsen af de kommende valg i 2008. Oppositionsleder Tsvangirai har bekræftet sin velvilje til at deltage konstruktivt i mæglingsdialogen.

Mugabe synes dog stadig at have kontrol over situationen internt i Zimbabwe. På mødet i ZANU-PF's centralkomité blev Mugabe indstillet som partiets præsidentkandidat til præsidentvalget i marts 2008, samtidig med, at der blev truffet beslutning om at fremskynde parlamentsvalget, som nu også finder sted i 2008 mod tidligere 2010. Vælges Mugabe kan han i givet fald blive siddende som præsident indtil 2013, hvor han vil være 89 år.

Om Mugabe på lidt længere sigt kan bevare magten i Zimbabwe er et åbent spørgsmål. Det økonomiske kollaps kan i sidste ende vise sig at udgøre den alvorligste trussel mod ham. Udover problemer med loyaliteten hos forskellige ZANU-PF-medlemmer (som tillige mærker de økonomisk hårde tider) kan hærens loyalitet betvivles, såfremt lønninger ikke betales i tilstrækkeligt omfang. Mugabes strategi har hidtil været at øge de væbnede styrker politiske stilling med placering af officerer i nøglestillinger i den offentlige forvaltning.

3. Hjemmelsgrundlag

Der er ikke redegjort for hjemmelsgrundlaget i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete lovgivningsforslag.

4. Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete lovgivningsforslag.

5. Formål og indhold

Drøftelse af den aktuelle situation i Zimbabwe, herunder støtte til det igangværende SADC-initiativ.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Sagen forventes ikke umiddelbart at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Drøftelsen har ingen konsekvenser for statsfinanserne.

9. Høring

Sagen skal ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder situationen i Zimbabwe helt uacceptabel. SADC-landenes nye aktive tilgang til Zimbabwe støttes, herunder Sydafrikas mæglingsbestræbelserne i relation til regeringen og oppositionen i Zimbabwe.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger bred enighed om at fordømme udviklingen i Zimbabwe og støtte SADC's initiativ.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.